

ΦΥΣΙΟΛΟΓΙΑ ΤΗΣ ΕΠΟΥΛΩΣΗΣ

Ανδρέας Μ. Γιακουμεττής
Αν. Καθηγητής Πλαστικής Χειρουργικής ΔΠΘ

Το σύνολο των πάσης φύσεως εξεργασιών που καταλήγουν στην αντικατάσταση των νεκρωμένων ιστών από υγιείς ζωντανούς ιστούς και την αποκατάσταση της συνέχειας του δέρματος, καλείται γενικώς «επούλωση». Οι εξεργασίες αυτές, πολύπλοκες και αλυσιδωτές, αφορούν εξειδικευμένες ιστικές λειτουργίες που περιλαμβάνουν την αιμόσταση, τη φλεγμονή, την κυτταρική μετανάστευση, τον σχηματισμό κοκκιώδους ιστού, την επιθηλιοποίηση, την αγγειογένεση, τη συστολή του τραύματος και τέλος την αναδιαμόρφωση της ουλής. Διάφοροι παράγοντες εμπλέκονται ενεργώς στις επί μέρους εξεργασίες, όπως οι «κυτοκίνες» ή αυξητικοί παράγοντες, ορισμένοι από τους οποίους χρησιμοποιούνται τελευταίως και στην κλινική πράξη για τη θεραπεία δυσίατων τραυμάτων. Στον ερευνητικό τομέα ενδιαφέρον παρουσιάζει η ιδιότητα των εμβρυϊκών ιστών να «επουλώνονται» χωρίς την παρουσία ουλής, που οφείλονται σε διαφορές σε κυτταρικό και μοριακό επίπεδο. Η έρευνα στο θέμα αυτό δεν έχει αποδώσει ακόμα καρπούς, που να οδηγούν στην εφαρμογή θεραπευτικών κλινικών μεθόδων, αλλά από όσα είναι μέχρι σήμερα γνωστά, είναι πολλά υποσχόμενη. Σημαντικές είναι επίσης οι διαφορές της επούλωσης στους γηρασμένους ιστούς, όπως και σε ιστούς ασθενών που βρίσκονται υπό θεραπεία με διάφορα φάρμακα όπως π.χ. τα κορτιζονούχα σκευάσματα. Αρνητικές επιπτώσεις στην όλη επούλωτική διαδικασία έχουν και άλλα αίτια, όπως η λοίμωξη και η διαπύηση, η παρουσία ξένων σωμάτων, η απώλεια ιστών και η καταστροφή και νέκρωση ιστών κ.α. Το χρόνιο τραύμα αποτελεί ιδιαίτερη κλινική οντότητα και απαιτεί εξειδικευμένη και σύγχρονη αντιμετώπιση. Η εφαρμογή νέων μεθόδων με βάση το DNA (polymerase chain reaction - PCR) για την ταυτοποίηση του μικροβιακού παράγοντα στα τραύματα οδηγεί στην στοχευόμενη αντιβιοτική θεραπεία. Στις χειρουργικές μεθόδους έχει προστεθεί η θεραπεία με αρνητική πίεση, η υδρο-χειρουργική κ.α.

Η επούλωτική εξεργασία αρχίζει με την Προκαταρκτική Φάση – δράση Κυτοκινών Διαμεσολαβητές της επούλωσης

Η ΤΕΛΙΚΗ Φάση αρχίζει με την διαδικασία της Αιμόστασης – Φλεγμονής κλπ

Οι κυτοκίνες είναι πρωτεΐνες – απελευθερώνονται με τη δημιουργία του τραύματος και ΡΥΘΜΙΖΟΥΝ τις κυτταρικές λειτουργίες προσκολλώμενες και δεσμευόμενες σε ΥΠΟΔΟΧΕΙΣ που βρίσκονται στην ΚΥΤΤΑΡΙΚΗ ΜΕΜΒΡΑΝΗ